

Rechtsvormen

Kiezen voor de juiste rechtsvorm

Eenmanszaak

Besloten vennootschap (bv)

Naamloze vennootschap (nv)

Vennootschap onder firma (vof)

Maatschap

Commanditaire vennootschap (cv)

Vereniging

Coöperatie

Stichting

1. De eenmanszaak

Voorwaarden voor oprichting
Aansprakelijkheid
Belastingen
Sociale zekerheid
Arbeidsongeschiktheidsverzekering
Continuïteit/Bedrijfsopvolging

2. De besloten vennootschap (bv)

Voorwaarden voor oprichting
Aansprakelijkheid
Blokkeringsregeling
Belastingen
Sociale zekerheid
Bv verkopen

3. De naamloze vennootschap (nv)

Voorwaarden voor oprichting

4. De vennootschap onder firma (vof)

Voorwaarden voor oprichting
Aansprakelijkheid
Belastingen
Sociale zekerheid
Continuïteit/Bedrijfsopvolging

5. De maatschap

Voorwaarden voor oprichting
Aansprakelijkheid
Belastingen
Sociale zekerheid
Continuïteit/Bedrijfsopvolging

6. De commanditaire vennootschap (cv)

Voorwaarden voor oprichting
Aansprakelijkheid
Belastingen
Sociale zekerheid
Continuïteit/Bedrijfsopvolging

7. De vereniging

Voorwaarden voor oprichting
Aansprakelijkheid
Belastingen
Sociale zekerheid
Continuïteit
Vereniging van eigenaars

8. De coöperatie

Voorwaarden voor oprichting
Belastingen
Sociale zekerheid
Continuïteit/Bedrijfsopvolging

9. De stichting

Voorwaarden voor oprichting
Aansprakelijkheid
Belastingen
Sociale zekerheid
Continuïteit

Start u alleen een bedrijf of gaat u samenwerken met anderen? Wat brengen u en uw partner in: arbeid, goederen, goodwill of geld? Is er verschil tussen uw huishoudportemonnee en de kassa van de zaak? Op hoeveel winst rekent u en dus ook de Belastingdienst? Is het voor u voordeliger om inkomstenbelasting te betalen of het lagere vennootschapstarief? De rechtsvorm die u kiest, heeft invloed op tal van zaken.

www.kvk.nl/rechtsvormen

1. De eenmanszaak

Als u een eenmanszaak start, bent u zowel oprichter als eigenaar en bent u helemaal zelfstandig. U handelt en beslist naar eigen inzicht. In een eenmanszaak kunnen wel meer mensen werken. Want u kunt natuurlijk altijd personeel aannemen.

Voorwaarden voor oprichting

U schrijft zich in bij de Kamer van Koophandel en klaar bent u.

Aansprakelijkheid

Als eigenaar bent u privé aansprakelijk voor alles wat u in uw eenmanszaak doet. Dus ook als u schulden maakt. Zakenpartners én particulieren kunnen bij schulden zowel uw bedrijf als uw privévermogen aanspreken. Er is dus geen verschil tussen uw huishoudportemonnee en de kassa van de zaak.

Bent u getrouwd in gemeenschap van goederen? Dan is ook uw partner aansprakelijk voor uw schulden. Dit voorkomt u door huwelijkse voorwaarden op te stellen. Maar die hebben niet altijd effect. Als u een lening nodig heeft, vraagt de bank toch om de handtekening van uw echtgenoot.

Belastingen

U betaalt inkomstenbelasting over de winst die u maakt. Werkt u minstens 1225 uur per jaar (gemiddeld 24 uur per week)? Dan heeft u recht op aftrekposten zoals ondernemersaftrek, investeringsaftrek, MKB-vrijstelling en de fiscale oudedagsvoorziening. De Belastingdienst verwacht ook dat u meerdere klanten of opdrachtgevers heeft en naar winst streeft. Meer informatie: www.belastingdienst.nl

2. De besloten vennootschap (bv)

Sociale zekerheid

Als eigenaar van een eenmanszaak heeft u recht op de volksverzekeringen:

- Algemene ouderdomswet (AOW)
- Algemene nabestaandenwet (ANW)
- Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ)
- Algemene kinderbijslagwet (AKW)

Als eigenaar van een eenmanszaak bent u geen werknemer.

U kunt daarom geen aanspraak maken op de werknemersverzekeringen:

- Ziektewet (ZW)
- Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA)
- Werkloosheidswet (WW)

Arbeidsongeschiktheidsverzekering

Als u arbeidsongeschikt of ziek wordt, heeft u geen recht op WIA en ZW. Als u niet meer kunt werken, krijgt u vaak alleen bijstand. Een arbeidsongeschiktheidsverzekering zorgt voor aanvullend inkomen. De kosten van zo'n verzekering zijn hoog, maar u kunt deze aftrekken voor de inkomstenbelasting.

Continuïteit/Bedrijfsopvolging

Wat gebeurt er als u komt te overlijden? Uw erfgenamen kunnen dan hun deel van het ondernemingsvermogen opeisen. Uw bedrijf kan zo in gevaar komen. Als u wilt dat in zo'n geval iemand anders de zaak voortzet, zult u dit moeten regelen. Uw belastingadviseur kan u hierover advies geven.

Het kapitaal van een bv is verdeeld in aandelen, die in bezit zijn van de aandeelhouder(s). Bij kleine bv's bent u als directeur vaak de enige aandeelhouder. Als u minimaal 5 procent van de aandelen bezit, bent u directeur-grotaandeelhouder (dga).

Voorwaarden voor oprichting

- De notaris maakt een akte op waarin de statuten (rechten, plichten en bevoegdheden) staan.
- De bv heeft bij de start een minimumkapitaal van 18.000 euro. Dit kan ook bijvoorbeeld onroerend goed zijn.
- De bv is ingeschreven in het Handelsregister.
- U deponeert uw jaarstukken bij de Kamer van Koophandel.

Aansprakelijkheid

U bent aansprakelijk voor maximaal het bedrag waarmee u in de bv deelneemt. Dat geldt ook voor andere aandeelhouders. U bent dus niet met uw privévermogen aansprakelijk voor de schulden van de vennootschap. Er bestaan uitzonderingen op deze regel. U en andere aandeelhouders zijn wél privé aansprakelijk als:

- u te zware contractuele verplichtingen aangaat waarvan u kon weten dat de bv die niet kan nakomen;
- u geen belastingen en premies meer kunt betalen en dat niet onmiddellijk meldt aan de Belastingdienst;
- u geen belastingen en premies meer kunt betalen omdat u en/of andere aandeelhouders in de afgelopen 3 jaar nalatig zijn geweest;
- de bv failliet gaat door onbehoorlijk bestuur van u en/of andere beleidmakers;
- de bv nog in de oprichtingsfase zit;

- de bv nog niet is ingeschreven in het Handelsregister;
- banken van u als directeur-groootaandeelhouder verlangen dat u uw handtekening zet onder leningen voor de bv.

Blokkeringsregeling

De aandelen van een bv staan altijd op naam. Ze zijn niet vrij overdraagbaar. In de statuten staat daarom een blokkeringsregeling. Een aandeelhouder kan hierdoor zijn aandelen niet zomaar verkopen of overdragen. Hij moet ze eerst aanbieden aan andere aandeelhouders of de algemene vergadering van aandeelhouders vragen de overdracht goed te keuren.

Belastingen

De bv betaalt vennootschapsbelasting over de behaalde winst (omzet minus kosten). Over uw salaris als directeur-groootaandeelhouder betaalt u inkomstenbelasting.

Sociale zekerheid

U kan als directeur-aandeelhouder geen aanspraak maken op de werknemersverzekeringen (Ziektewet, WIA, WW) als:

- u 50 procent of meer van de stemmen in de aandeelhoudersvergadering heeft (eventueel samen met uw echtgenoot);
- u en uw directe familieleden ten minste tweederde van de aandelen bezitten;
- u niet tegen uw wil kan worden ontslagen.

Bv verkopen

Als u uw bedrijf wilt verkopen, kunt u uw aandelen verkopen of de onderneming (machines, inventaris et cetera) uit de bv. Bij aandelenverkoop betaalt de dga inkomstenbelasting. Als u de onderneming uit de bv verkoopt, betaalt de bv vennootschapsbelasting over de (boek)winst bij verkoop.

3. De naamloze vennootschap (nv)

Net als de bv is de nv een vennootschap waarvan het kapitaal in aandelen is verdeeld. Een belangrijk verschil met de bv is dat die aandelen overdraagbaar zijn. Mót in de statuten van de bv een blokkeringsregeling staan, in de statuten van een nv mág die er staan. Verder kan de nv overdraagbare aandelen uitgeven, die verhandelbaar zijn op de beurs (aandelen aan toonder).

Voorwaarden voor oprichting

Voor het oprichten van een nv gelden vrijwel dezelfde eisen als die voor een bv. Het minimumkapitaal van de nv ligt wel hoger: 45.000 euro.

Voor de aansprakelijkheid, belastingen, sociale zekerheid en verkoop gelden dezelfde regels als voor de bv.

4. De vennootschap onder firma (vof)

Wilt u samen met andere ondernemers een bedrijf starten? Dan kunt u kiezen voor de vennootschap onder firma. U en uw partners zijn dan de vennoten of firmanten. Ieder van u brengt iets in in het bedrijf: geld, goederen, arbeidskracht en/of goodwill.

Voorwaarden voor oprichting

U schrijft zich in bij de Kamer van Koophandel. De afspraken met uw partners kunt u vastleggen in een vennootschapscontract, maar dit is niet verplicht. In het vennootschapscontract kan staan:

- naam en doel van de vennootschap;
- de inbreng van de vennoten;
- hoe jullie winst en verliezen verdelen;
- ieders bevoegdheden: mag een vennoot bijvoorbeeld verplichtingen aangaan waarvoor ook de andere vennoten aansprakelijk zijn?;
- hoe de vof eindigt (bijvoorbeeld door opzegging, overlijden of arbeidsongeschiktheid);
- afspraken bij ziekte en arbeidsongeschiktheid;
- of er een concurrentiebeding geldt;
- hoe u omgaat met geschillen;
- of en hoe nieuwe vennoten kunnen toetreden.

Aansprakelijkheid

Als u vennoot bent, bent u persoonlijk aansprakelijk voor de schulden van het bedrijf. Ook als een andere vennoot deze heeft gemaakt. Als het kapitaal van de vof onvoldoende is, kan een zakelijke schuldeiser ook uw privévermogen aanspreken. Gaat de vof failliet, dan gaan ook de vennoten failliet. Als uw vennoot

privé-schulden heeft, dan kunnen zijn schuldeisers niet terecht bij uw privé-vermogen of bij het zakelijk vermogen van de vof.

Belastingen

Iedere vennoot betaalt afzonderlijk inkomstenbelasting over het deel van de eigen winst. Iedere vennoot wordt in principe gezien als zelfstandig ondernemer en heeft daarom recht op bepaalde belastingvoordelen (zie de paragraaf Belastingen in het hoofdstuk over de eenmanszaak). Een vof tussen partners is mogelijk. Dit is de zogenaamde man/vrouw-firma. Voordeel is dat beiden als zelfstandig ondernemer worden gezien en recht hebben op de belastingvoordelen. Nadeel is dat beiden aansprakelijk zijn met hun privé-vermogen en het opstellen van huwelijkse voorwaarden hier dus geen effect heeft. Overigens moet de partner volledig en op hetzelfde niveau meewerken in de onderneming om in aanmerking te komen voor de belastingvoordelen. Ondersteunende werkzaamheden van de partner zijn niet voldoende. Daarnaast mag een privé-relatie niet door slaggevend zijn bij het aangaan van de zakelijke relatie. Anders geformuleerd: de zakelijke relatie met de partner moet zodanig zijn, dat die ook met een derde zou kunnen zijn aangegaan.

Bevoegdheden afzonderlijke vennoten

In principe kan iedere vennoot de vof binden en daarmee aansprakelijkheid scheppen voor zijn medevennoten. Maak daarom goede afspraken over de bevoegdheden en leg die vast in het vennootschapscontract. Neem bijvoorbeeld een regeling op dat als een overeenkomst wordt gesloten met een belang groter dan € 10.000, alle vennoten moeten tekenen. Wanneer deze bevoegdheidsverdeling is ingeschreven bij het Handelsregister, geldt deze in principe ook tegenover derden. Dat wil zeggen dat een derde de vof niet kan houden aan een overeenkomst die gesloten is door een onbevoegde vennoot. De vennoot die onbevoegd heeft gehandeld, is dan persoonlijk aansprakelijk.

Sociale zekerheid

Een vennoot is geen werknemer en valt niet onder de werknemersverzekeringen. Zie wat betreft de vrijwillige verzekeringen de paragraaf Sociale zekerheid in het hoofdstuk over de eenmanszaak.

Continuïteit/Bedrijfsopvolging

Volgens de wet eindigt de vof als een van de vennoten uittreedt of overlijdt. Om het voortbestaan van de vennootschap veilig te stellen, kunnen er in het vennootschapscontract regelingen worden opgenomen die het de overblijvende vennoot of vennoten mogelijk maken de vof (al dan niet met een nieuwe vennoot) voort te zetten.

5. De maatschap

De maatschap is een samenwerkingsvorm tussen twee of meer personen, maten genaamd, die ieder iets inbrengen, met het doel het voordeel dat daaruit voortvloeit gezamenlijk te delen. De inbreng kan arbeid, geld en/of goederen zijn. De maatschapsvorm wordt gekozen door (vrije) beroepsbeoefenaren, zoals artsen, accountants of fysiotherapeuten.

Voorwaarden voor oprichting

De oprichting van een maatschap is vormvrij. Er hoeft geen akte te worden opgemaakt. Het is echter wel aan te raden de afspraken tussen de maten schriftelijk vast te leggen in een maatschapscontract. Bij het opstellen van de akte kan een accountant of een juridisch adviseur u behulpzaam zijn. Ook is het verstandig de akte bij de notaris vast te leggen. In het maatschapscontract kunnen bijvoorbeeld de volgende afspraken worden vastgelegd:

- de inbreng van de maten;
- de winstverdeling; de winst wordt verdeeld in verhouding tot de inbreng, tenzij in het maatschapscontract een andere regeling is overeengekomen. Het is verboden te regelen dat de gehele winst slechts aan één maat toekomt.
- de verdeling van de bevoegdheid; elk van de maten is bevoegd beheersdaden te verrichten, tenzij een andere regeling is overeengekomen. Daden van beheer zijn handelingen die tot de normale gang van zaken van de maatschap worden gerekend. Alle handelingen die hierbuiten vallen, kunnen alleen door de maten gezamenlijk worden verricht. In het maatschapscontract kunnen de bevoegdheden op een andere wijze worden geregeld.

De maatschap is vanaf 1 juli 2008 verplicht zich in te laten schrijven in het Handelsregister. Dit geldt niet voor maatschappen die niet extern optreden zoals kostenmaatschappen.

Aansprakelijkheid

Iedere maat die daartoe bevoegd is, kan namens de maatschap een overeenkomst sluiten, waarna alle maten aansprakelijk zijn voor gelijke delen. Heeft een maat echter onbevoegd gehandeld, dan zijn de overige maten in beginsel niet aansprakelijk en heeft de onbevoegd handelende maat slechts zichzelf gebonden. Bij de maatschap is er in principe geen sprake van een afgescheiden vermogen (een vermogen dat is afgescheiden van het privé-vermogen van de maten). Crediteuren (schuldeisers) van de maatschap kunnen bij de individuele maten uitsluitend terecht voor gelijke delen. Schuldeisers van de maatschap hebben volgens de wet geen voorrang op privé-schuldeisers.

Belastingen

Iedere maat betaalt afzonderlijk inkomstenbelasting over het eigen deel van de winst. Iedere maat wordt in principe gezien als zelfstandig ondernemer en heeft daarom recht op belastingvoordelen (zie de paragraaf Belastingen in het hoofdstuk over de eenmanszaak).

Sociale zekerheid

Een maat is geen werknemer en valt niet onder de werknemersverzekeringen (zie de paragraaf Sociale zekerheid in het hoofdstuk over de eenmanszaak).

6. De commanditaire vennootschap (cv)

Continuïteit/Bedrijfsopvolging

Volgens de wet eindigt de maatschap als één van de maten uittreedt of overlijdt. Om het voortbestaan van de maatschap veilig te stellen, kunnen in het maatschapscontract regelingen worden opgenomen die het de overblijvende maten mogelijk maken de maatschap (al dan niet met een nieuwe maat) voort te zetten.

De commanditaire vennootschap is te zien als een bijzondere vorm van de vof. Het verschil met de vof is dat er twee soorten vennoten worden onderscheiden: **beherende vennoten en commanditaire of stille vennoten.** De commanditaire of stille vennoten zijn slechts financieel betrokken. Zij mogen niet namens de cv naar buiten treden.

Voorwaarden voor oprichting

De oprichting van een commanditaire vennootschap is vormvrij. Een schriftelijke akte is, net als bij de vof, niet dwingend vereist, maar wel aan te raden. Hier moet, naast de zaken die in een vof-contract worden geregeld, ook de winstverdeling tussen de beherende vennoten en de commanditaire vennoten worden vastgelegd. Bij het opstellen van de akte kan een accountant of juridisch adviseur u helpen. Ook is het verstandig om de akte bij de notaris vast te laten leggen.

Inschrijving van de commanditaire vennootschap in het Handelsregister is verplicht. Bij de inschrijving worden van de beherende vennoten de gebruikelijke gegevens opgenomen zoals naam, adres, woonplaats en dergelijke. Van de commanditaire vennoten worden niet de namen vermeld, wel hoeveel het er zijn en het bedrag van hun inbreng.

Aansprakelijkheid

Beherende vennoten zijn (evenals de vennoten van een vof) met hun privé-vermogen voor 100% aansprakelijk als de vennootschap haar verplichtingen niet nakomt. Dit betekent dat als de cv failliet gaat, de beherend vennoot ook failliet gaat. Dit geldt niet voor de commanditaire vennoten.

7. De vereniging

Zij kunnen slechts het bedrag dat zij in de cv hebben gebracht, kwijtraken. Zodra de commanditaire vennoot echter namens de vennootschap naar buiten optreedt, wordt de commanditaire vennoot gezien als beherend vennoot en zo aansprakelijk met zijn gehele privé-vermogen.

Belastingen

Beherende vennoten betalen inkomstenbelasting over hun deel van de winst. Beherende vennoten worden in principe gezien als zelfstandig ondernemers en hebben daarom recht op belastingvoordelen (zie de paragraaf Belastingen in het hoofdstuk over de eenmanszaak). Stille vennoten worden fiscaal niet gezien als ondernemer (zij zijn namelijk niet aansprakelijk voor schulden van de onderneming) en hebben dus geen recht op alle belastingvoordelen. Stille vennoten hebben echter wel recht op die voordelen die te maken hebben met investeringen (willekeurige afschrijving en investeringsaftrek).

Sociale zekerheid

Een beherend vennoot is geen werknemer en valt niet onder de werknemersverzekeringen (zie wat betreft de vrijwillige verzekeringen de paragraaf Sociale zekerheid in het hoofdstuk over de eenmanszaak). De commanditaire vennoot wordt voor de sociale verzekeringswetgeving vanzelfsprekend niet als werknemer van de cv gezien.

Continuïteit/Bedrijfsopvolging

Volgens de wet eindigt de cv als één van de vennoten uittreedt of overlijdt. Het voortbestaan van de onderneming kan in het cv-contract worden veiliggesteld.

Een vereniging is een samenwerkingsvorm tussen twee of meer personen (leden), die volgens bepaalde regels een bepaald doel willen verwezenlijken. Dit doel mag niet gericht zijn op verstoring van de openbare orde of op aantasting van de goede zeden en het doel mag niet zijn het maken van winst ter verdeling onder de leden. Een vereniging mag dus wel winst maken, maar die moet dan ten goede komen aan het gemeenschappelijke doel.

De hoogste macht bij de vereniging ligt bij de Algemene Ledenvergadering, waarin in principe ieder van de leden ten minste één stem heeft. Deze Algemene Ledenvergadering benoemt het bestuur meestal uit haar midden. Het bestuur heeft de leiding over de dagelijkse gang van zaken in de vereniging.

Voorwaarden voor oprichting

Verenigingen zijn rechtspersonen. Dit betekent dat niet alleen het bestuur, maar ook de vereniging zelf rechten en plichten heeft. De organisatie en verdeling van de aansprakelijkheid verschillen per vereniging. Er zijn twee soorten:

- verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid. Dit zijn verenigingen die zijn opgericht bij notariële akte, waarin de statuten zijn opgenomen. Verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid moeten worden ingeschreven in het handelsregister. Zolang dit niet gebeurt, is iedere bestuurder naast de vereniging hoofdelijk aansprakelijk;

- verenigingen met beperkte rechtsbevoegdheid. Dit zijn verenigingen waarvan de statuten niet zijn opgenomen in een notariële akte. Deze verenigingen kunnen geen erfgenaam zijn en geen registergoederen verkrijgen.

Een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid mag, maar hoeft niet te worden ingeschreven in het Handelsregister.

In de statuten worden de belangrijkste regels van de vereniging vastgelegd. Als de vereniging bij notariële akte wordt opgericht, moeten de volgende punten in de statuten worden opgenomen:

- de naam en de plaats van vestiging;
- het doel;
- de verplichtingen van de leden tegenover de vereniging;
- de wijze van bijeenroeping van de algemene vergadering;
- de wijze van benoeming en ontslag van de bestuurders;
- de bestemming van het batig saldo van de vereniging na ontbinding.

Voor wijziging van de statuten van een vereniging die bij notariële akte is opgericht, is ook een notariële akte vereist. Naast statuten wordt er door verenigingen vaak een huishoudelijk reglement gehanteerd, waarin de meer specifieke regels voor de vereniging zijn opgenomen.

Aansprakelijkheid

De bestuurders en leden van een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid zijn niet aansprakelijk voor de verplichtingen van de vereniging, ook niet na ontbinding en faillissement. Als de vereniging onder de vennootschapsbelasting valt, is

echter de antimisbruikwetgeving van toepassing en kunnen bestuurders onder omstandigheden aansprakelijk worden gehouden (zie de paragraaf Aansprakelijkheid in het hoofdstuk over de bv). Bestuursleden van een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid zijn, naast de vereniging zelf, hoofdelijk aansprakelijk. Zoals hiervoor vermeld, kan het bestuur van een vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid de vereniging inschrijven in het Handelsregister. Het voordeel van de inschrijving is, dat de bestuurders slechts hoofdelijk aansprakelijk zijn voorzover de wederpartij aannemelijk maakt dat de vereniging niet aan haar verplichtingen zal voldoen.

Belastingen

Als een vereniging een onderneming drijft, moet over de winst uit die onderneming vennootschapsbelasting worden betaald. Er is, grotweg gesteld, sprake van een onderneming als er voldoende mate van arbeid en organisatie bestaat waarmee stelselmatig winst wordt gemaakt en als er concurrerende werkzaamheden worden verricht. Een zeer complexe materie bij verenigingen is de vraag of men al dan niet onder de heffing van de omzetbelasting (BTW) valt. Raadpleeg een belastingdeskundige (of de Belastingdienst).

Sociale zekerheid

Bestuurders van verenigingen zijn in principe niet in loondienst en vallen daarom niet onder de werknemersverzekeringen. Vanzelfsprekend kunnen verenigingen wel werknemers in dienst hebben.

8. De coöperatie

Continuïteit

Verenigingen worden aangegaan voor onbepaalde tijd. Ze worden onder meer in de volgende gevallen ontbonden:

- als de algemene vergadering besluit de vereniging op te heffen;
- door het ontbreken van leden;
- als gevolg van een faillissement.

De Vereniging van Eigenaars

Een bijzonder variant van een vereniging is de Vereniging van eigenaars. Als men een appartement koopt wordt men eigenaar van een appartementsrecht (een aandeel) in een gebouw met toebehoren. In een notariële akte van splitsing zijn de appartementsrechten beschreven. Deze akte wordt geregistreerd bij het kadaster. Eén van de belangrijkste onderdelen van de splitsingsakte is het reglement van splitsing, waarin bepalingen en voorschriften zijn opgenomen voor de eigenaars/bewoners. Alle appartementseigenaars zijn van rechtswege lid van de Vereniging van Eigenaars. Het doel en de wettelijke bepalingen van de vereniging staan in de wet (boek 5 BW titel 9). Voor meer informatie kunt u terecht bij de notaris.

De coöperatie en de onderlinge waarborgmaatschappij zijn bijzondere varianten op de vereniging. De coöperatie is een vereniging die opkomt voor de materiële belangen van haar leden door overeenkomsten met hen af te sluiten. Bij de coöperatie mag winst worden uitgekeerd aan de leden.

Er zijn drie soorten coöperaties:

- bedrijfscoöperaties, waarbij de leden het bedrijf uitoefenen en de coöperatie voor de leden inkoop, verkoop en/of bepaalde diensten verzorgt;
- consumentencoöperaties, waarbij de leden goederen kopen van de coöperatie, die deze voor de leden gezamenlijk heeft ingekocht;
- producten- of dienstencoöperaties, waarbij de leden tegelijkertijd werknemer zijn van de coöperatie.

Voorwaarden voor oprichting

Een coöperatie moet worden opgericht door minimaal twee personen. De oprichting gaat bij notariële akte. De coöperatie moet worden ingeschreven in het Handelsregister. Een verplichting van iedere coöperatie is de opstelling van jaarstukken én openbaarmaking daarvan bij de Kamer van Koophandel.

Aansprakelijkheid

De coöperatie is een rechtspersoon en dus zelf aansprakelijk voor haar doen en laten. De leden van de coöperatie zijn bij ontbinding ieder voor een gelijk deel aansprakelijk voor de tekorten van de coöperatie.

In afwijking van deze wettelijke aansprakelijkheid (WA) kan in de statuten de aansprakelijkheid van de leden worden beperkt of uitgesloten. De coöperatie met beperkte aansprakelijkheid (BA) beperkt de aansprakelijkheid tot een bepaald maximum.

Bij de coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid (UA) is er geen verhaalsrecht op de leden. Ook kunnen de statuten de verdeling van de aansprakelijkheid over de leden anders regelen. Verder zijn op de bestuurders van coöperaties ook de regels van de antimisbruikwetgeving van toepassing (zie de paragraaf Aansprakelijkheid in het hoofdstuk over de bv).

Belastingen

De winstuitkeringen aan de leden zijn belastbaar voor de inkomstenbelasting. Er hoeft geen dividendbelasting te worden afgedragen.

Sociale zekerheid

Bestuurders/leden van een coöperatie kunnen zich niet verzekeren via de sociale verzekeringswetgeving. Voor bestuurders/leden van een coöperatie met werknemerszelfbestuur bestaat een uitzondering. Onder bepaalde voorwaarden komen zij wel in aanmerking voor de werknemersverzekeringen. Ga voor informatie naar de regionale UWV.

Continuïteit/Opvolging

De continuïteit van de coöperatie is gewaarborgd door haar rechtspersoonlijkheid. Het in- en uittreden van leden is geregeld in de statuten.

Onderlinge waarborgmaatschappij

De onderlinge waarborgmaatschappij is een vereniging die met haar leden verzekeringsovereenkomsten afsluit in het verzekeringsbedrijf dat de vereniging voor haar leden uitoefent. Voor de onderlinge waarborgmaatschappij gelden vrijwel dezelfde regels als voor een coöperatie.

9. De stichting

Een stichting kent geen leden en is opgericht om met behulp van een bepaald vermogen een doel te realiseren. In de statuten staat vermeldt welk doel dat is. Een stichting mag wel winst maken, maar de uitkering van de gemaakte winst is aan beperkingen onderworpen. Zo moeten de uitkeringen een ideële of sociale strekking hebben. Om deze reden is de stichting, net als de vereniging, geen geëigende vorm om een onderneming te starten. Een stichting wordt meestal gebruikt bij een ideëel of sociaal doel.

Voorwaarden voor oprichting

Een stichting wordt opgericht bij notariële akte of testament. Een stichting kan door één of door meerdere personen worden opgericht. Onder personen kunnen zowel natuurlijke personen als rechtspersonen (bijvoorbeeld een B.V.) worden verstaan. De notariële akte bevat naast een verklaring van de oprichters dat de stichting in het leven wordt geroepen, ook de statuten van de stichting.

In de statuten moet staan:

- de naam van de stichting, met het woord stichting als deel van de naam;
- het doel van de stichting;
- de wijze van benoeming en ontslag der bestuurders;
- de gemeente in Nederland waar de stichting haar zetel heeft;
- de bestemming van het overschot na vereffening van de stichting in geval van ontbinding.

Gebruikelijk is dat de statuten naast bovenstaande punten regels bevatten over de organisatie en inrichting van de stichting. Voor wijziging van de statuten is eveneens een notariële akte vereist. De stichting moet worden ingeschreven in het handelsregister. Zolang dit niet is gebeurd, is iedere bestuurder privé aansprakelijk naast de stichting. Aangezien een stichting winst mag maken, kan zij dus wel degelijk een onderneming zijn.

Aansprakelijkheid

De stichting is een rechtspersoon en dus net als een natuurlijk persoon een zelfstandig drager van rechten en plichten. De bestuurders van een stichting zijn dus niet aansprakelijk voor schulden van de stichting. Als de stichting onder de heffing van de vennootschapsbelasting valt, zijn wel de anti-misbruikwetten van toepassing en kunnen bestuurders onder omstandigheden aansprakelijk worden gehouden (zie de paragraaf Aansprakelijkheid in het hoofdstuk over de bv).

Belastingen

Stichtingen zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting als zij een onderneming drijven. Er is sprake van een onderneming als er een min of meer duurzame organisatie is van kapitaal en arbeid die door deelname aan het economisch verkeer winst beoogt te behalen. Net als bij de vereniging is de vraag of men al dan niet onder de heffing van de omzetbelasting (BTW) valt, een complexe materie. Raadpleeg een fiscaal adviseur (of de Belastingdienst).

Sociale zekerheid

De bestuurders van een stichting zijn niet in loondienst van de stichting en vallen daarom niet onder de werknemersverzekeringen, hoewel honorering van het werk van bestuurders niet verboden is. Verder kunnen stichtingen wel werknemers in dienst hebben.

Continuïteit

Stichtingen kunnen onder meer in de volgende gevallen worden ontbonden:

- op de wijze waarop de ontbinding in de statuten is geregeld;
- als gevolg van een faillissement;
- door de rechter.